

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Димитър Пенков Ненков
върху дисертационен труд на тема

“Финансови операции с благородни метали – пазарна динамика и инвестиционни възможности”

на

Николай Михайлов Колев,

докторант в самостоятелна форма на докторантура по докторска програма
„Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Финанси)“,
към катедра „Финанси и кредит“ на Стопанска академия „Д.А.Ценов“,
гр. Свищов

Научен ръководител: проф. д-р. Андрей Захариев

I. Общо представяне на дисертационния труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд е с общ обем 203 страници и включва: въведение, три глави, заключение, списък на използваната литература и приложения. Предмет на изследването според автора са финансовите операции с благородни метали, осъществявани от икономически агенти, за постигане на съответна инвестиционна възвръщаемост, при съответно ниво на риск и в условия на пазарна ценова динамика.

Във въведението докторантът се е спрял на актуалността на изследването, посочени са обектът и предметът на изследване, целта и задачите на дисертационния труд. Формулирана е и изследователската теза на дисертацията, съгласно която през настоящото десетилетие се заражда процес на „ремонетизация“ на златото, изразен в устойчив тренд на търсене на благородни метали от основните икономически агенти и паралелно предлагане на операции с тях, с оглед реализация на средно- и дългосрочна възвръщаемост при съответно ниво на риск и съответна динамика на пазарните показатели.

Първата глава включва 4 точки, в които синтезирано е представена еволюцията на паричните системи и мястото на благородните метали в тях. Дисертантът започва с критичен анализ на златния стандарт, минава през демонетизацията, разглежда „ренесанса“ на благородните метали и „ремонетизацията“ на златото през 21-ви век и завършва с анализ на търсенето и предлагането на благородни метали на настоящия етап.

Втора глава е анализ и оценка на приложимите регулации и тенденции във финансовите операции с благородни метали. Осъществен е сравнителен анализ и оценка на динамиката на световния златен резерв, факторен анализ на златото и златните резерви на България и на още четири страни в Централна и Югоизточна

Европа. Представени са и финансовите операции с благородни метали в системата на търговските банки в България (на примера на ТБ „Общинска банка“ АД).

В **трета глава** авторът анализира ценовата динамика, риска и възвръщаемостта при финансовите операции с благородни метали, в т.ч.: операциите с монетарно злато, монетарно сребро и платина, за периода 1990-2016 г. На тази база се преминава към пазарно моделиране и прогнозиране на ценовите равнища на монетарното злато и към оценяване на неговите хеджингови характеристики.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

По всичко личи, че избраната тема е актуална и с практическа значимост както на макроикономическо ниво, така и от гледна точка на отделните инвеститори в злато и други благородни метали. Предметът на изследването е подходящо избран от гледна точка на актуалност и дисертабилност. Тезата е ясно формулирана във въведението, заедно с три работни хипотези. Впоследствие тезата и хипотезите са подложени на тестване и в трите глави на изложението.

Дисертацията като цяло се отличава със стегната и издържана структура. Трите глави са подредени в логическа последователност, съответстваща на темата, основната цел и поставените задачи в дисертацията. Това е едно от свидетелствата за сериозно и компетентно научно ръководство на докторанта.

Дисертационният труд определено съдържа изследване на нерешени проблеми от научен и научно-приложен интерес. Глобализацията, глобалната финансова криза, динамиката на световните капиталови пазари и други фактори поставят нови и нови въпроси по отношение на паричните системи, на някои от които авторът се е заел да потърси и да намери научно аргументиран отговор. В този смисъл проблемът е сравнително нов и недостатъчно разработен.

Докторантът е демонстрирал много добро познаване на литературата по предметната област и умение да работи с литературните източници. В библиографската справка са посочени общо 72 заглавия, в т.ч. 50 на български език и 22 на английски език. Съществен акцент е поставен върху проучването на българските автори по темата.

Стилът е преобладаващо научен, липсват ненужни описания. Отличителна черта на дисертационния труд е високият относителен дял на емпиричния анализ в изложението. Авторът е демонстрирал отлично познаване и умения за работа със съвременния инструментариум на статистиката и иконометрията. Осъществен е анализ на съгласуваната със законодателството на Европейския съюз нормативна уредба в България, която регламентира операциите с благородни метали.

Дисертационният труд като цяло отговаря на изискваната форма. Авторефератът е изготвен в съответствие с изискванията и достатъчно точно и пълно представя съществените аспекти на дисертационния труд. В него е представена и справка за пет публикации по темата на дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Очевидно е, че докторантът е навлязъл дълбоко в материята, което му е предоставило възможност за задълбочен анализ, за добре обосновани изводи и препоръки и в крайна сметка, за открояване на конкретни приносни моменти в научен и научно-приложен аспект. В резултат на теоретичния и емпиричния анализ се стига до важни изводи за някои нови тенденции през последните две десетилетия, касаещи интереса към благородните метали, ценовата динамика на техните пазари, хеджинговите им характеристики спрямо основните пазари на ценни книжа и др.

IV. Въпроси по дисертационния труд

1. Какъв подход би избрал дисертантът, за да определи изискваната норма на възвръщаемост от инвестициите в злато, отразявайки степента на риска и какъв следва да е според него приблизителният размер на тази норма за настоящия етап?
2. По какъв начин се отразяват настоящите ценови равнища на световните пазари на акции и облигации на цената златото?

V. Обобщено заключение и становище

Заключението ми се основава на анализирания по-горе аспекти, касаещи основните качества на дисертационния труд. Като имам предвид всичко изложено дотук, извършената научно-изследователска работа, в т.ч. осъществения задълбочен емпиричен анализ по темата и показаните способности на докторанта за творческа интерпретация на постигнатото в дадената област, считам:

Представеният дисертационен труд притежава сериозни научни достойнства, които ми дават основание да заявя положителното си становище „ЗА“ присъждане на докторанта Николай Михайлов Колев на научно-образователната степен „ДОКТОР“ по научната специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“.

25.10.2017 г.

Член на научното жури:

/доц. д-р Д. Ненков/

